ŽELEZNORUDSKO

ŠUMAVA / BÖHMERWALD

JEZERA

A DALŠÍ VODY

SEEN UND GEWÄSSER

www.zeleznaruda.cz

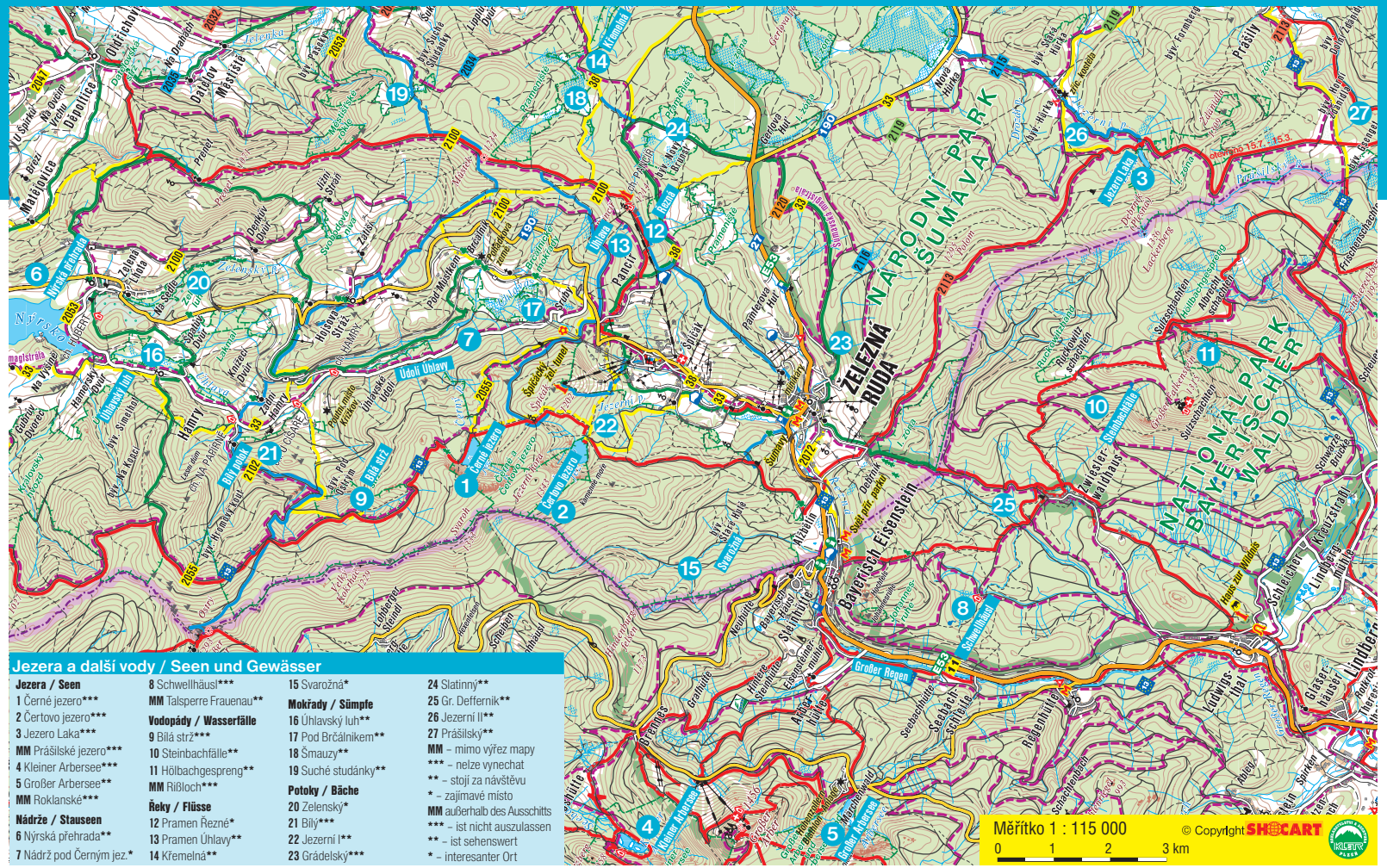

Jezera a další vody / Seen und Gewässer

Jezera / Seen
1 Černé jezero***
2 Čertovo jezero***
3 Jezero Laka***
MM Prášilské jezero***
4 Kleiner Arbersee***
5 Großer Arbersee**
MM Roklanské***

Nádrže / Stauseen
6 Nýrská přehrada**
7 Nádrž pod Černým jez.*
8 Schwellhäusl***
MM Talsperre Frauenau**

Vodopády / Wasserfälle
9 Bílá strž***
10 Steinbachfälle**
11 Hölbachgespreng**
MM Rißloch***

Řeky / Flüsse
12 Pramen Řezné*
13 Pramen Úhlavy**
14 Křemelná**
15 Svarožná*

Mokřady / Sümpfe
16 Úhlavský luh**
17 Pod Brčálníkem**
18 Šmauzy**
19 Suché studánky**

Potoky / Bäche
20 Zelenský*
21 Bílý***
22 Jezerní I**
23 Grádelský***
24 Slatinný**
25 Gr. Deffernik**
26 Jezerní II**
27 Prášilský**

MM – mimo výřez mapy
*** – nelze vynechat
** – stojí za návštěvu
* – zajímavé místo
MM außerhalb des Ausschnitts
*** – ist nicht auszulassen
** – ist sehenswert
* – interesanter Ort

ŘEKY A POTOKY NA ŽELEZNORUDSKU / QUELLGEBIETE DER FLÜSSE

Chloubou Šumavy jsou rašeliniště, která se nacházejí zejména v oblasti šumavských Plání. Na Železnorudsku jsou spíše mokřady. Nejrozsáhlejším mokřadem je Prameniště pod hřebenem Pancíře, zahrnující i známé Šmauzy. Pod Pancířem pramení tři řeky. Řezná pokračuje přes Železnou Rudu do Dunaje, Úhlava, tekoucí do Plzně, pod Brčálníkem vytváří nejhlubší údolí na Šumavě. Křemelná je třetí říčkou, vytvářející od soutoku s Vydrou u Čeňkovy Pily Otavu. Křemelná i Úhlava jsou v povodí Severního moře, Řezná pak Černého moře.

Šmauzy

Grádelský potok

Slatinný potok

Der umfangreichste von Sümpfe ist das Quellgebiet unterhalb des Bergkammes Panzer, das auch die bekannte Ansiedlung Šmauzy mit der ehemaligen Glashütte einschließt. Unterhalb des Panzers quellen drei Flüsse – der Fluss Řezná/Regen, der über Železná Ruda weiter in die Donau fließt, der Fluss Úhlava, der bis nach Pilsen fließt und unterhalb von Brčálník das tiefste Tal im Böhmerwald bildet und ein Stück weiter – hinter der Gemeinde Hamry den Stausee in Nýrsko speist. Es ist die Trinkwasserquelle für die ganze Stadt Pilsen. Křemelná ist das dritte Flüsschen, das zusammen mit Vydra bei Čeňkova Pila den Fluss Otava bildet. Křemelná sowie Úhlava befinden sich im Sammelgebiet der Nordsee, Řezná / Regen im Sammelgebiet des Schwarzen Meeres.

Pozn: zkratka M.. značí umístění objektu v mapě / Bezeichnung in der Karte, vzdálenost v km udává zpravidla vzdálenost od centra Železné Rudy / die Angabe in Km bedeutet Entfernung von Zentrum der Stadt Železná Ruda. Foto na titulní straně/ Foto auf der Titelseite: Černé jezero.

Pro město Železná Ruda vydalo v r. 2019 nakladatelství Kletr Plzeň, e-mail: kletr@kletr.cz
Ausgegeben durch den Verlag Kletr für die Stadt Železná Ruda im J. 2019.
Texty/Texte: nakladatelství Kletr. Foto: Alexandr Vacek, Václav Chabr, Jan Kavale, Václav Šebelík, Gemeinde Bayerisch Eisenstein, Ladislav Řežáb a archiv Kletr.
Tisk/Druck: Typos, tiskařské závody, s.r.o.

ŽELEZNORUDSKO PLZEŇSKÝ KRAJ Česká republika

Černé jezero

ŠUMAVSKÁ LEDOVCOVÁ JEZERA / GLETSCHERSEEEN IM BÖHMERWALD

Pět šumavských ledovcových jezer, jediných v České republice a tři další jezera v Bavorském lese patří k nejnavštěvovanějším místům na obou stranách hranice. Z Železné Rudy je do 20 km dostupných pět jezer. Kromě níže zmíněných ještě **Kleiner Arbersee (M4)** a **Großer Arbersee (M5)** a jen o něco dále ještě **jezero Prášilské** (mimo mapu). Černé jezero společně s Čertovým vytvářejí 150 ha velkou národní přírodní rezervaci, jež slouží k ochraně ledovcových karů jezer, vzácné fauny i flóry, jejich lesních porostů a vegetace.

Die fünf Gletscherseen im Böhmerwald, die einzigen in der Tschechischen Republik, sowie die drei weiteren Seen im Bayerischen Wald gehören zu den meist besuchten Stellen zu beiden Grenzseiten. Fünf von ihnen sind von Železná Ruda aus erreichbar und befinden sich in einer Entfernung von max. 20 km. Der Schwarzer See (Černé jezero) und der Teufelsee (Čertovo jezero) bilden ein 150 ha großes Naturschutzgebiet, das zum Schutz von Gletscherkaren der Seen, der wertvollen Fauna und Flora, des Waldbestandes und der Vegetation dient.

Černé jezero (M1), 5 km + 3,5 km

Rozlohou 18,43 ha je největším ledovcovým jezerem na Šumavě a v Bavorském lese. Jezero leží 1008 m n. m., jeho maximální hloubka je 40 m. Patří do povodí Severního moře. Na dně jezera rostou vzácná šídlatka jezerní a zevar splývavý, na stěně exponované k severu pak arktoalpinské rostliny. Žijí zde vzácné druhy bezobratlých. Nad jezerem je 300 m vysoká stěna Jezerní hory, jejíž vrchol 1343 m n. m. je nejvyšším vrcholem na Železnorudsku. Technickou zajímavostí Černého jezera je vodní elektrárna 1,5 MW, která má svoji vyrovnávací nádrž hluboko v údolí Úhlavy **(M7)** a je s jezerem spojená 2 km dlouhým potrubím se spádem 280 m.

Černé jezero (Schwarzer See) ist mit seiner Fläche von 18,43 ha der größte Gletschersee im Böhmerwald und im Bayerischen Wald. Er liegt 1008 m ü.d.M. und seine Maximaltiefe beträgt 40 m. Zu seinem Bewuchs gehört vor allem das See-Brachsenkraut und der Schmalblättrige Igelkolben. An der gegen Norden exponierten Seewand gibt es arktisch-alpine Pflanzen. Im See leben seltene Wirbellosenarten. Die Spitze der mehr als 300 m hohen Seenwand ist der höchste Gipfel (1343 m) im Gebiet Železná Ruda. Merkwürdig ist die Hydrozentrale, die ihr Ausgleichswerk tief im Tal des Flusses Úhlava hat und mit dem See mittels einer 2 km langen Rohrleitung mit 280m Fallhöhe verbunden ist.

Prášilské jezero

Kleiner Arbersee

Großer Arbersee

Čertovo jezero

Čertovo jezero (M2), 3 km + 3 km

Rozlohou 10,33 ha je druhým největším šumavským jezerem. Leží v nadmořské výšce 1030 m a jeho maximální hloubka je 37 m. Jezerní stěna není tak výrazná jako u jezera Černého. Obě jezera se nacházejí poměrně blízko u sebe, a přece je rozděluje hlavní evropské rozvodí procházející přes sedlo Rozvodí, zvané také Roudná.

Čertovo jezero (Teufelsee) ist mit seiner Fläche von 10,33 ha der zweitgrößte See des Böhmerwaldes. Er liegt in einer Seehöhe von 1030 m und seine Maximaltiefe beträgt 37 m. Seine Karwand ist nicht so markant wie die des Schwarzen Sees. Obwohl sich beide Seen in unmittelbarer Nachbarschaft befinden, teilt sie die europäische Wasserscheide, die über Roudná führt.

Jezero Laka (M3) 9 km + 5 km nebo 10 km, 13 km

Nejvýše položené jezero na Šumavě, rozlohou 2,53 ha je však nejmenší z ledovcových jezer. Jeho maximální hloubka je 3,9 m. Romantickou atmosféru doplňují plovoucí rašelinné ostrůvky nepatrně se pohybující po hladině. Ledovcový kar má netypické pozvolné stěny. Vody jezera se využívalo k pohonu strojů (brusů) ve sklárnách na Hůrce a Staré Hůrce.

Der Lakasee ist der höchstgelegene See, mit seiner Fläche (2,53 ha) aber der kleinste von allen Gletscherseen im Böhmerwald und im Bayerischen Wald. Seine Maximaltiefe beträgt 3,9 m. Sein romantisches Aussehen ergänzen die viel bestaunten „schwimmenden Filzinseln“, die sich kaum sichtbar auf der Wasseroberfläche bewegen. Der Gletscherkar hat untypische allmählich abfallende Wände. Das Seewasser wurde zum Antrieb von Schleifmaschinen in den Glashütten in Neu Hurkenthal und Alt Hurkenthal ausgenützt.

BÍLÁ STRŽ A DALŠÍ VODOPÁDY / BÍLÁ STRŽ UND ANDERE WASSERFÄLLE

Bílá strž 5 km + 7 km (**M9,** foto na zadní straně) je nejvyšší, 12 m vysoký, šumavský vodopád, nachází se v údolí Bílého potoka v nadmořské výšce 940 m, národní přírodní rezervace. V Bavorsku za hranicí jsou vodopády na svazích Falkensteinu (**Steinbachfälle**, **M10,** z druhé strany hory **Hölbachgespreng, M11**) a za Velkým Javorem **vodopád Rißloch** (mimo mapu, přístupný z Bodenmais).

Der Wasserfall Bílá strž ist der höchste von ihnen (12 m), er befindet sich im Tal des Baches Bílý potok in einer Seehöhe von 940 m. (Nationales Naturschutzgebiet). In Bayern gibt es Steinbachfälle an den Hängen des Berges Falkenstein. Hinter dem Großen Arber befindet sich die Schlucht Rißloch mit Wasserfällen.

Jezero Laka

Vodopády Rißloch

Vodopád Steinbachfälle

Nýrská přehrada

Vodopád Bílá strž

Železnorudsko – jezera a další vody
Železná Ruda und Umgebung – Seen und Gewässer

Informační turistické centrum města Železná Ruda
1. máje 12,
340 04 Železná Ruda,
Czech Republic
Tel./fax:
+420 376 397 033

www.zeleznaruda.cz